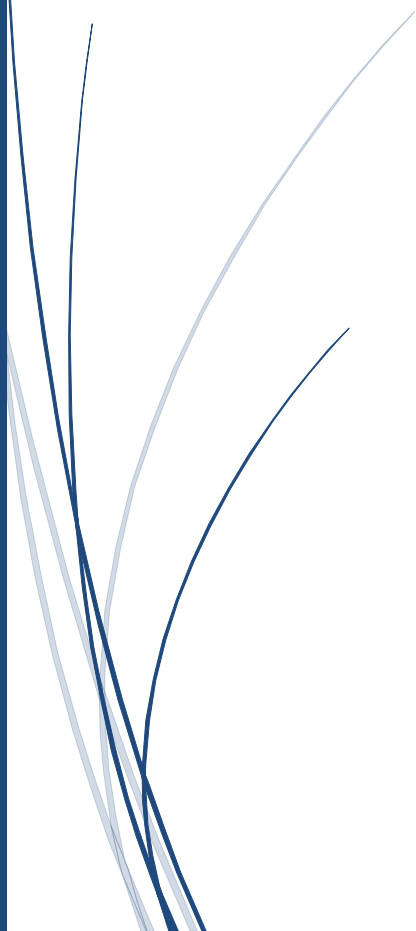

SPOJENÁ ŠKOLA SV. VINCENTA DE PAUL, BRATISLAVA

Učebné osnovy

pre 8.r. ZŠ

SLOVENSKÝ JAZYK

Inovovaný štátny vzdelávací program
5 hod.

Učebný plán iŠkVP
5 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Environmentálna výchova – V tematickom celku prírodná lyrika (Hviezdoslav, Haľamová), v tematickom celku vedecko-populárna literatúra v ukážke Zvolenská stolica žiaci majú možnosť spoznať život pastierov uprostred prírody. Dielo Tri gaštanové kone poukazuje na vzťah človeka k prírode a na to, aké je dôležité chrániť životné prostredie.

Ochrana života a zdravia – V tematickom celku Vedecko-populárna literatúra v diele Premožiteľ neviditeľných dravcov autor hovorí o vynáleze dôležitého lieku. Žiaci sú vedení k tomu, aby chránili svoje zdravie.

Osobnostný a sociálny rozvoj – V tematickom celku Zo života mladých ľudí napr. diela Malý princ a Tri gaštanové kone vedú žiakov k premýšľaniu o živote, o postojoch v rôznych životných situáciách.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra – V tematickom celku Vedecko-populárna literatúra v ukážke Zvolenská stolica sa žiaci dozvedia o slovenských tradíciách, o živote pastierov na salaši.

Multikultúrna výchova – V tematickom celku Vedecko-populárna literatúra v ukážke Slová, slová, slová od V. Zamarovského žiaci môžu porovnať spôsob vyjadrovania a frazeologické jednotky v sumerskej kultúre so súčasnosťou.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – Žiaci si pripravujú projekt o prečítanej knihe a prezentujú ho pred spolužiakmi. Na hodine literatúry prednesú umelecký text pred spolužiakmi. Ako slohovú prácu si pripravujú slávnostný prejav, okrem obsahovej stránky sa učia aj ústne prezentovať pripravenú reč.

CUDZIE JAZYKY

Prvý cudzí jazyk je anglický jazyk.

Druhý cudzí jazyk sa vyučuje podľa aktuálnej ponuky v danom šk. roku

ANGLICKÝ JAZYK

Inovovaný štátny vzdelávací program

3 hod.

Učebný plán iŠkVP

3 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Environmentálna výchova – Zvieratá – fauna, rastliny – flóra, počasie, klíma, človek a jeho životné prostredie, príroda okolo nás – ochrana životného prostredia. V spolupráci s predmetom geografia – klimatické zmeny.

Ochrana života a zdravia – Práca s témami: Stravovacie návyky, mäso a mäsové výrobky, zelenina a ovocie, nápoje, cestoviny a múčne výrobky, mliečne výrobky, stravovacie zariadenia, príprava jedál, kultúra stolovania a zdravá výživa. Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne, športové disciplíny, význam športu

Osobnostný a sociálny rozvoj : základné druhy oblečenia, odevné doplnky, výber oblečenia na rôzne príležitosti, druhy a vzory odevných materiálov, móda a jej trendy, vývoj oblečenia, história objavenia džínsových nohavíc, pracovné pomery a kariéra, platové ohodnotenie, nezamestnanosť

Regionálna výchova – anglické zvyky počas vianočných sviatkov, Hudobná výchova – spev kolied

Multikultúrna výchova – vedomostný kvíz zo všetkých oblastí, najmä Biológia, Dejepis, Geografia a Katolícke náboženstvo.

NEMECKÝ JAZYK

Inovovaný štátny vzdelávací program
0 hod.

Učebný plán iŠkVP
2 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre predmet nemecký jazyk pre 2. stupeň úroveň A1.

Predmet nemecký jazyk sa vyučuje ako druhý cudzí jazyk, ktorý si žiaci povinne volia a je časovo dotovaný v plnom rozsahu v rámci disponibilných hodín.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Multikultúrna výchova – venovať sa rôznorodosti jedál a stravovacích návykov v rôznych krajinách

Mediálna výchova – využitie filmu pri výuke nemeckého jazyka prispôbeného úrovni A1/A2

Osobnostný a sociálny rozvoj – vyjadriť, čo mám nemám rád/rada, viesť zdvorilostnú komunikáciu, dokázať sa ospravedlniť, uvedomenie si dôležitosti záľub a koníčkov

Environmentálna výchova – pochopiť a definovať vplyv jednotlivých dopravných prostriedkov na životné prostredie

Dopravná výchova – viesť žiakov k porozumeniu dôležitosti bezpečnosti pri používaní rôznych druhov dopravy a dôsledkom vlastnej neopatrnosti, nájsť správnu a bezpečnú cestu z bodu A do bodu B

Ochrana života a zdravia – pri téme Nápoje a potraviny vysvetliť dôležitosť zdravého stravovania, stravovacie návyky a ich dôsledky, uvedomiť si riziká niektorých našich aktivít pre naše zdravie pri témy „Moja noha ma bolí“

Regionálna výchova – nemecké zvyky počas vianočných a veľkonočných sviatkov

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – prezentácia na tému “Moje trávenie voľného času.”

ŠPANIELSKY JAZYK

Inovovaný štátny vzdelávací program
0 hod.

Učebný plán iŠkVP
2 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre predmet španielsky jazyk pre 2. stupeň, úroveň A1.

Predmet španielsky jazyk sa vyučuje ako druhý cudzí jazyk, ktorý si žiaci povinne volia a je časovo dotovaný v plnom rozsahu v rámci disponibilných hodín. Sú venované rozvoju jednoduchého súvislého vyjadrenia, práci s krátkymi textami, porovnávaníu.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Multikultúrna výchova – porovnanie kultúr. Aktivita: projekt: Slovensko vs. Španielsko

Mediálna výchova – reklama, video. Aktivita: tvorba jednoduchej reklamy

Osobnostný a sociálny rozvoj – spolupráca. Aktivita: role-play (reštaurácia, obchod)

Environmentálna výchova – ekologické témy. Aktivita: triedenie odpadu (slovne)

Ochrana života a zdravia – denný režim. Aktivita: opis dňa

Regionálna výchova a tradičná kultúra – festivaly, zvyky. Aktivita: projekt: sviatok

Dopravná výchova – orientácia v meste. Aktivita: dialógy

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti – skupinové projekty. Aktivity: prezentácia (krátka), vizuál + jednoduchý komentár

TALIANSKY JAZYK

Inovovaný štátny vzdelávací program
0 hod.

Učebný plán iŠkVP
2 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre predmet taliansky jazyk pre 2. stupeň úroveň A1/A2.

Predmet taliansky jazyk sa vyučuje ako druhý cudzí jazyk, ktorý si žiaci povinne volia a je časovo dotovaný v plnom rozsahu v rámci disponibilných hodín.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Jedlo a Tradície

Téma: Oslavy, sviatky, pozvania, darčeky a vyjadrenie pocitov. **Gramatika:** Blízka budúcnosť, väzba *stare + gerundio*, nepravidelné slovesá v prítomnom čase (*dare, sapere, uscire*), predložky miesta a času.

Prierezová téma: *Multikultúrna výchova*

Obsah: Žiaci spoznávajú talianske tradície spojené s oslavami a sviatkami (napr. narodeniny, Vianoce, Veľká noc). Diskutujú o význame rodiny v talianskej kultúre a porovnávajú zvykoslovie a tradičné jedlá podávané pri slávnostných príležitostiach v Taliansku a na Slovensku, čím rozvíjajú rešpekt k iným kultúrnym hodnotám.

Prierezová téma: *Osobnostný a sociálny rozvoj*

Obsah: Zameranie na empatiu a sociálnu interakciu pri gratuláciách a odovzdávaní darov. Žiaci sa učia primerane reagovať v emocionálnych situáciách, vyjadriť radosť, vďaku alebo prekvapenie. Aktivita zahŕňa simuláciu narodeninovej oslavy, kde si žiaci precvičujú pohostinnosť a zdvorilé správanie v skupine.

Gastronómia a Životný štýl

Téma: Jedlo a pitie, objednávanie v reštaurácii/bare, nákup potravín, talianske menu. **Gramatika:** Partitívny člen (vyjadrenie množstva), pomocné slovesá v kombinácii s inými slovesami, modálne slovesá (*potere, volere, dovere*).

Prierezová téma: *Environmentálna výchova*

Obsah: Žiaci sa učia o pôvode potravín a dôležitosti lokálnych produktov v talianskej kuchyni. Diskutujú o koncepte "Slow Food", plytvaní potravinami a ekologických aspektoch balenia tovarov. Vedú dialóg o tom, ako výber potravín ovplyvňuje nielen naše zdravie, ale aj životné prostredie.

Prierezová téma: *Ochrana života a zdravia*

Obsah: Analýza stredomorskej stravy ako vzoru zdravého životného štýlu. Žiaci sa učia pomenovať zdraviu prospešné potraviny, zostavujú vyvážené talianske menu a diskutujú o stravovacích návykoch. Dôraz sa kladie na kultúru stolovania (stravovanie ako sociálny akt) a prevenciu porúch príjmu potravy prostredníctvom pozitívneho vzťahu k jedlu.

Vzdelávacia oblasť: MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

MATEMATIKA

Inovovaný štátny vzdelávací program
4 hod.

Učebný plán iŠkVP
5 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet. Časová dotácia sa zvyšuje v učebných plánoch iŠkVP o 1 hodinu. Táto hodina sa využije na zmenu kvality výkonu:

- v tematickom celku *Kladné a záporné čísla, početné výkony s celými a desatinnými číslami* na zvýšenie kvality výkonu žiakov pri písomnom aj pamäťovom počítaní, grafickom znázorňovaní na čís. osi, pri riešení kontextových slovných úloh
- v tematickom celku *Premenná, výraz* na zvýšenie kvality výkonu pri zápise vzťahov medzi jednotlivými veličinami, pri početných výkonoch s jednoduchými výrazmi s premennou, pri vyjadrení neznámej z jednoduchého vzorca, pri práci s pravouhlou sústavou súradníc
- v tematickom celku *Rovnoběžníky, lichobežníky, obvod a obsah* zvýšiť kvalitu výkonu pri konštrukciách rovnobežníkov a lichobežníkov s využitím ich vlastností, stried. a súhlasných uhlov, daného konštrukčného postupu a pri riešení aplikačných slovných úloh s využitím osvojeného matematického aparátu
- v tematickom celku *Hranoly* zvýšiť kvalitu výkonu pri numerickom počítaní objemov a povrchov hranolov s rôznymi podstavami ako i pri riešení aplikačných úloh z praxe
- v tematickom celku *Kruh, kružnica* zvýšiť kvalitu výkonu pri konštrukcii rovnobežníkov s využitím Tálesovej kružnice, pri riešení aplikačných slovných úloh s využitím obvodu a obsahu kruhu

Spôsob realizácie prierezových tém:

Dopravná výchova – v tematických celkoch *Premenná, výraz, Pravdepodobnosť, štatistika* žiak vie vyhodnotiť údaje o bezpečnosti na cestách, uvedomiť si vzťahy medzi jednotlivými veličinami.

Environmentálna výchova – v tematickom celku *Pravdepodobnosť a štatistika* žiak vie pracovať so štatistickými údajmi získanými z vedeckých pozorovaní životného prostredia zameraných na posilňovanie zodpovednosti za ochranu životného prostredia.

Ochrana života a zdravia – v tematickom celku *Pravdepodobnosť a štatistika* žiak vie spracovať štatistické údaje o zdravom a nezdravom životnom štýle

Osobnostný a sociálny rozvoj vo všetkých tematických celkoch žiak rozvíja základné zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce. Dokáže argumentovať a obhájiť svoj spôsob riešenia, dokáže akceptovať rôzne názory a rôzne postupy riešenia, dokáže prijať kritiku a pracovať s chybou.

Mediálna výchova – v tematických celkoch *Kladné a záporné čísla, Premenná, výraz* žiak vie spracovať informácie o počasí, rozpočte prezentované v médiách.

Finančná gramotnosť – v tematickom celku *Kladné a záporné čísla* žiak vie zostaviť a vypočítať osobný a rodinný rozpočet, vie vypočítať mesačné splátky pri úvere, pozná pojmy: príjmy, výdavky, prebytkový rozpočet, schodkový rozpočet, hospodárenie s rozpočtom

INFORMATIKA

Inovovaný štátny vzdelávací program
1 hod.

Učebný plán iŠkVP
1 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Environmentálna výchova – prezentácia: realizácia projektu s environmentálnym zameraním, vyhľadávanie informácií a riešení, ako pomáhať chrániť prírodu, diskusia na ochranu prírody, tvorba na vlastnom projekte v skupinách.

Osobnostný a sociálny rozvoj – tvorba projektu a prezentačných zručností na rôzne témy, nechať možnosť žiakovi si vybrať tému s akou chce pracovať, pri tvorbe projektov napádať žiakov k tomu, aby premýšľali nad tým, čo chcú v budúcnosti robiť a práca čo robia nech má výpovednú hodnotu so svojou vlastnou myšlienkou a názorom, pomáhať žiakom udržať si ich osobnostnú integritu, pestovať medzilidské vzťahy formou skupinových prác a projektov.

Mediálna výchova – naučiť žiakov pracovať s informáciami, vedieť si vyhľadať na internete potrebné a správne informácie, vedieť čítať informácie z grafov a tabuliek, vedieť zapisovať informácie do grafov a tabuliek z plynulého textu, vedieť využívať IKT pre vlastné učenie sa, rešpektovať autorské práva, e-mail zásady správnej komunikácie (neinteraktívnej), netiketa.

Multikultúrna výchova – používanie slovníkov a prekladačov na iný cudzí jazyk

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A PRÍRODA

FYZIKA

Inovovaný štátny vzdelávací program
2 hod.

Učebný plán iŠkVP
2 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Dopravná výchova – zrkadlá na križovatkách; pohyb telesa, rýchlosť pohybu

Environmentálna výchova – alternatívne zdroje energie, slnečná energia

Ochrana života a zdravia – UV žiarenie; choroby oka; trecia sila – ak chýba trenie v zime pri chôdzi pri jazdení – šmyk; tlak – ako pomôcť kamarátovi, ktorý sa pri korčuľovaní začal topiť; hydrostatický tlak vo veľkých hĺbkach; pohyb telesa; zemetrasenie

Osobnostný a sociálny rozvoj - spolupráca v skupine, sebareflexia, vedieť sa vyjadrovať a prezentovať svoje názory, naučiť sa počúvať iných

Regionálna výchova – staré studne – moment sily – hriadeľ; vodný mlyn – premena energie a podobne

Mediálna výchova – využívanie médií na hľadanie informácií o nových poznatkoch, technológiách

Multikultúrna výchova – používanie rôznych jednotiek fyzikálnej veličiny dráha, rýchlosť; atletika a iné športové výkony; rôzne pravidlá cestnej premávky v rôznych krajinách; najničivejšie zemetrasenia.

BIOLÓGIA

Inovovaný štátny vzdelávací program
1 hod.

Učebný plán iŠkVP
1 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Zameranie: Životné procesy, Dedičnosť a Životné prostredie

Environmentálna výchova (ENV)

- Žiaci analyzujú pozitívne a negatívne zásahy človeka do zložiek životného prostredia.
- V rámci monitoringu zisťujú mieru znečistenia ovzdušia, vody a pôdy v blízkom okolí školy alebo bydliska.
- Žiaci hľadajú možnosti šetrenia energie a pitnej vody a organizujú aktivity na ich ochranu.
- Dôraz sa kladie na pochopenie významu recyklácie a využívania alternatívnych zdrojov energie.

Dopravná výchova (DOV)

- V tematickom celku o životnom prostredí sa pozornosť zameriava na vplyv dopravy ako zdroja znečistenia a hluku.
- Žiaci argumentujú o pozitívach a negatívach dopravy vo vzťahu k environmentálnym problémom.

Ochrana života a zdravia (OŽZ)

- Žiaci hodnotia dôsledky znečisteného ovzdušia, vody a pôdy na kvalitu života a zdravie organizmov.
- V rámci štúdia životných procesov si žiaci osvojujú vplyv prostredia na správne fungovanie orgánových sústav.

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)

- V celku o dedičnosti žiaci diskutujú o dedičných chorobách a ich vplyve na život človeka.
- Rozvíjajú schopnosť rozhodovať sa k zodpovednému životu na základe poznatkov o genetickom poradenstve.
- Žiaci sa učia akceptovať biologickú premenlivosť a rozmanitosť ako prirodzený jav.

CHÉMIA

Inovovaný štátny vzdelávací program
2 hod.

Učebný plán iŠkVP
2 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Spôsob realizácie prierezových tém:

- v rámci vyučovacích hodín tvorbou a prezentáciou projektov a následnou diskusiou, demonštračnými a žiackymi pokusmi, laboratórnymi prácami, filmami, exkurziami.

Dopravná výchova – Cieľom je naučiť sa pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti: v tematickom celku *Chemické reakcie*

Environmentálna výchova – Zdôrazňuje pochopenie objektívnej platnosti základných prírodných zákonitostí, dynamických súvislostí od najmenej zložitých ekosystémov až po biosféru ako celok, postavenie človeka v prírode a komplexné funkcie ekosystémov vo vzťahu k ľudskej spoločnosti (t. j. pre zachovanie základných podmienok života), pre získanie obnoviteľných zdrojov surovín a energie a pre mimoprodukčné hodnoty (inšpiráciu a odpočinok). Kládne základy systémového prístupu zvyrazňujúceho väzby medzi prvkami systémov, ich hierarchické usporiadanie a vzťahy k okoliu: v tematických celkoch *Chemické zlúčeniny*, *Chemické reakcie*

Ochrana života a zdravia – Formatívna a informatívna zložka učiva sa prezentuje: odbornou činnosťou žiakov, ktorá im umožňuje osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Vo všetkých ročníkoch pri laboratórnych prácach dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s nebezpečnými chemickými faktormi a chemickými látkami.

Osobnostný a sociálny rozvoj – Kľúčovými pojmami sú evolúcia ľudského správania, komunikácia človeka s prírodou, sebaregulácia konania ako základný ekologický princíp: v tematickom celku *Chemické zlúčeniny*

Regionálna výchova – V tematickom okruhu Objavujeme Slovensko kľúčovými pojmami sú geografické zvláštnosti Slovenska, geografické a prírodné monumenty, jaskyne a i.: v tematickom celku *Chemické zlúčeniny*

Multikultúrna výchova – Multikulturalita – spoznávať multikulturalitu dnešného sveta a jej predpokladaný vývoj v budúcnosti, vnímať a ohodnotiť multikulturalitu ako prostriedok vzájomného obohacovania. Kľúčovými pojmami sú evolúcia ľudského správania, komunikácia človeka s prírodou, sebaregulácia konania ako základný ekologický princíp: v tematickom celku *Chemické zlúčeniny*

GEOGRAFIA

Inovovaný štátny vzdelávací program
1 hod.

Učebný plán iŠkVP
1 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Dopravná výchova – v tematickom celku Tematické mapy a GPS v praxi, Práca s mapou, Sídla, Doprava a služby, Bratislava ako hl. mesto SR naučiť žiakov aktívne pracovať s mapami a kompasom a využívať ich v konkrétnych situáciách priamo v teréne.

Environmentálna výchova – v tematickom celku Nerastné suroviny, Riečna sieť a ohrozenie čistoty vôd, Ochrana prírody, Lesníctvo a ochrana lesa, posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu, a podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby.

Ochrana života a zdravia – v tematickom celku Podnebie, Podnebné oblasti a počasie poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti a praktické poznatky o vplyve zmeny klímy, nadmernom UV žiarení a iných globálnych ekologických problémoch na zdravie človeka.

Osobnostný a sociálny rozvoj a Regionálna výchova – v tematickom celku Regióny Slovenska priblížiť žiakom spoločné aj odlišné črty jednotlivých regiónov SR a viesť ich k spolupatričnosti, rešpektu a spolupráci medzi národnosťami a národnostnými menšinami žijúcimi v našej vlasti.

Mediálna výchova a Multikultúrna výchova – v tematickom celku: História, Obyvateľstvo, sídla a hospodárstvo Slovenska rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia.

DEJEPIS

Inovovaný štátny vzdelávací program
1 hod.

Učebný plán iŠkVP
1 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Osobnostný a sociálny rozvoj – v tematickom celku Na ceste k moderným národom vysvetliť žiakom význam súdržnosti národa v kontexte dejín vzhľadom na podobnosť národnooslobodzovacích bojov a snáh o budovanie národného povedomia v Európe;

Environmentálna výchova – v tematickom celku Na ceste k moderným národom priblížiť význam priemyselných zmien a modernizácie a ich následný vplyv na životné prostredie a život človeka;

Multikultúrna výchova – v tematických celkoch Na ceste k moderným národom, Moderný slovenský národ, Rakúsko-Uhorsko, 1. svetová vojna pestovať u žiakov úctu k jednotlivým národom a ich kultúram;

Mediálna výchova – v tematických celkoch Rakúsko-Uhorsko, 1. svetová vojna na príkladoch pozorovať vývoj komunikačných zdrojov pri presune obyvateľstva do vzdialených regiónov sveta. Poukázať na šírenie informácií o politických zmenách pod vplyvom vypuknutia 1. svetovej vojny;

Ochrana života a zdravia – v tematických celkoch Rakúsko-Uhorsko, 1. svetová vojna poukázať na zlé životné podmienky a následné vyst'ahovalectvo za prácou do vzdialených krajín. Priblížiť negatívny vplyv vojenských konfliktov na zdravie človeka a devastáciu prírody;

Regionálna výchova a ľudová kultúra – v tematickom celku Moderný slovenský národ, 1. svetová vojna posilňovať u žiakov pocit hrdosti k vlastnému regiónu a národu a učiť ho k úcte k ostatným národom a rešpektovať ich špecifiká;

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – vo všetkých tematických celkoch podporovať žiakov k samostatnosti a schopnosti hľadať, posudzovať a prezentovať nové informácie

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – vo všetkých tematických celkoch podporovať žiakov k samostatnosti a schopnosti hľadať, posudzovať a prezentovať nové informácie

OBČIANSKA VÝCHOVA

Inovovaný štátny vzdelávací program
1 hod.

Učebný plán iŠkVP
1 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Osobnostný a sociálny rozvoj – v tematických celkoch Štát a právo a Ľudské práva a slobody zdôrazniť žiakom význam kooperácie v rámci spoločnosti a utvoriť základy právneho vedomia žiaka;

Environmentálna výchova – v tematických celkoch Štát a právo a Ľudské práva a slobody zdôrazniť dôležitosť tretej generácie ľudských práv a s tým súvisiacej ochrany životného prostredia;

Multikultúrna výchova – v tematických celkoch Štát a právo a Ľudské práva a slobody naučiť žiakov rešpektovať kultúrne a náboženské rozdiely národnostných menšín na Slovensku;

Mediálna výchova – v tematických celkoch Štát a právo a Ľudské práva a slobody poukázať na vplyv médií na vývoj jednotlivca v rámci spoločnosti;

Ochrana života a zdravia – v tematickom celku Ľudské práva a slobody oboznámiť žiakov s právom na život, zdravie, vzdelanie a hru;

Regionálna výchova a Ľudová kultúra – v tematickom celku Štát a právo na konkrétnych príkladoch ukázať rozdielne vnímanie významu rodiny v mestách a na vidieku;

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – vo všetkých tematických celkoch podporovať žiakov k samostatnosti a schopnosti hľadať, posudzovať a prezentovať nové informácie

KATOLÍCKE NÁBOŽENSTVO

Inovovaný štátny vzdelávací program

1 hod.

Učebný plán iŠkVP

2 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet. Časová dotácia sa zvyšuje v učebných plánoch iŠkVP o 1 hodinu. Táto hodina sa využije na zmenu kvality výkonu.

Mladý človek hľadá zmysel svojej existencie. Spoznávaním svojich pozitívnych a negatívnych vlastností objavuje v sebe Boha. Úlohou vyučujúceho je pomôcť dieťaťu objaviť v sebe hodnotu jeho dôstojnosti. Objav jeho jedinečnosti a dôstojnosti mu pomáha interiorizovať postoje a hodnoty a uschopňuje ho k plnému prežívaniu osobného života a života v spoločnosti.

Ročníková téma: DÔSTOJNOSŤ ČLOVEKA

Ročníkový cieľ: Definovať pôvod práva človeka na život, dôstojnosť a úctu. Vnímať osobnú hodnotu človeka.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Osobnostný a sociálny rozvoj – Žiak si uvedomuje túžbu po ľudskosti, je schopný vnímať rodové stereotypy, uvedomuje si kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy.

Realizuje sa prostredníctvom duchovných obnov v každom ročníku. V rámci hodín náboženstva sa realizuje v témach: Sebapoznanie, Prekonávanie obáv, Kto je človek? Kde je Boh, keď ľudia trpia?, Výchova detí, Rodina, Rodičovstvo, Manželstvo, Konflikty v nás. Pomáha deťom k osobnostnému a sociálnemu rozvoju prostredníctvom zaujímavých tém, besied, napr. z Fóra života. Ukazuje im, ako poznávať seba, svet, budovať vzťahy, byť úspešný v osobnom aj spoločenskom živote.

Ochrana života a zdravia – Realizuje sa prostredníctvom tém: Hodnoty kultúry života a smrti, Úcta k životu, Práca a jej zmysel, Kto je človek? Zároveň ponúkame deťom zaujímavé besedy s členmi Fóra života, oslavu sviatku Počatín, rôzne charitatívne akcie, ktoré učia deti chrániť život a zdravie iných ľudí, hlavne detí. Učí deti rešpektovať a chrániť hodnotu života, ktorá je najvyššou hodnotou, starať sa o svoje zdravie aj zdravie ostatných ľudí.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra – Nachádza sa v témach: Kultúra – rozvoj človeka a spoločnosti, Kresťanská Európa, Naši veľkí rodáci - kresťanské vzory. Vychováva deti k láske a úcte k vlasti, regiónu, Európe, učí ich spoznávať ich históriu, poznať svoje „korene“, vážiť si prínos minulých generácie pre tie súčasné.

Mediálna výchova – Nachádza sa v téme: Hodnota a hranice človeka. Učí deti rešpektovať autoritu, hranice v živote človeka aj spoločnosti, byť tolerantný.

Multikultúrna výchova – Nachádza sa v témach: Utrpenie, Ježiš a trpiaci, Extrémizmus. Ponúka pohľad na utrpenie človeka v rôznych kultúrach a náboženstvách a spôsob, ako sa s ním vyrovnávajú. Oboznamuje s rôznymi pohľadmi na násilie a extrémizmus, ktoré sú veľmi aktuálne v súčasnej spoločnosti. Vychováva deti k pokoju, mieru, tolerancii.

TECHNIKA

Inovovaný štátny vzdelávací program
1 hod.

Učebný plán iŠkVP
1 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Osobnostný a sociálny rozvoj – v tematickom celku *Plánovanie a vedenie domácností* vytvoriť reklamný leták s cenovou ponukou;

Environmentálna výchova – v tematickom celku *Technická elektronika* vysvetliť, že technické dielo by nemalo narúšať životné prostredie;

Multikultúrna výchova – v tematickom celku *Elektrické spotrebiče v domácnosti* oboznámiť s inými napäťovými systémami v zahraničí;

Mediálna výchova – v tematickom celku *Elektrické spotrebiče v domácnosti* naučiť sa čítať z plynomerov a elektromerov. Žiaci pripravujú projekt na tému Fake vs. realita. Žiaci pochopia, ako ľahko sa dá mediálny obsah skresliť a naučia sa rozpoznávať manipuláciu. Pracujú v skupinách a tvoria dve verzie správy: pravdivú a manipulatívnu.

Ochrana života a zdravia – v tematickom celku *Technická elektronika* zdôrazniť, že pri realizácii elektroinštalácie sa musí postupovať v súlade s technickými normami;

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra – v tematickom celku *Príprava jedál a výživa* vedieť pripraviť typické slovenské národné jedlo;

Dopravná výchova – v tematickom celku *Elektrické spotrebiče v domácnosti* oboznámiť s prepravou elektrickej energie do domácností;

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Inovovaný štátny vzdelávací program

1 hod.

Učebný plán iŠkVP

1 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet 8. ročníka. Vzhľadom na objektívne príčiny a hodinové dotácie iŠkVP, témy 8. a 9. ročníka optimálne prepájať a rozšíriť kvalitatívne i kvantitatívne v 8. ročníku.

Ciele predmetu:

Žiaci spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení – výtvarného umenia, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu, rozumejú im a získavajú základnú gramotnosť v ich používaní, rozvíjajú si pozorovacie schopnosti, schopnosti reagovať na vizuálne podnety a výtvarne ich spracovávať, rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu, spoznávajú a slovne pomenujú (výraz), formu, námet umeleckých diel a svoj zážitok z nich výtvarne interpretujú, poznávajú vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce smery moderného a súčasného umenia a historické slohy, osvojujú si primerané kultúrne postoje, názory a hodnotové kritériá; cez zážitky aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel sú uvádzaní do poznávania hodnôt umenia a kultúry, vo vzťahu k tradícii a na úrovni kritického a aktívneho myslenia a interpretácie.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Dopravná výchova – Realizovaná v tematickom celku Podnety architektúry pri riešení dopravných uzlov, križovatiek a pod. Konštruktívne a tvorivo riešiť dopravu budúcnosti, hľadať rezervy v riešení problémov svojho okolia, zamyslieť sa nad najnebezpečnejšími úsekmi. Rozvíjať popri fantázii pragmatizmus, porovnať realitu s navrhnutou fantáziou. Vnímať problematiku dopravy globálne v súčinnosti s architektúrou. Teoreticky a prakticky prierezovú tému rozvíjať aj pri presunoch do galérií, múzeí a na exkurziách. Správanie sa v doprave, električke a v kultúrnych ustanovizniach. Ochrana zdravia ako najvyššia priorita, predvídavosť, ohľaduplnosť a pod.

Environmentálna výchova – Využitie v štýle environment-art, umenie odpadu, ready-made a pod. s dôrazom na recykláciu a jej význam v živote človeka. Objavovanie krásy aj naoko bezcenných predmetov. Výchovný moment využiť i v reklame, v Podnetoch dizajnu. Téma globálnych eko - problémov, hľadanie riešenia ako aj riešenie konkrétnych problémov zo svojho okolia. Cez umenie environmentu hľadať a realizovať navrhnuté riešenia a výchovne využiť.

Ochrana života a zdravia – Využitie pri každej technickej manipulácii s výtvarnými a technickými médiami, teoreticky, individuálne i prakticky. Ochrana zdravia ako najvyššia priorita, predvídavosť, ohľaduplnosť, bezpečnosť pri tvorbe a pod. V prírode pri land-arte, v tematickom okruhu Synestetických podnetov, vo fyzikálno-chemickom procesuálnom umení, v reklamných sloganoch. V oblasti odevného dizajnu /modelingu/ sa zamerať na problematiku bulimie, obezity, nezdravého životného štýlu.

Osobnostný a sociálny rozvoj – V Podnetoch remesiel a tradície vychádzať z rodinných rituálov s dôrazom na výchovu v rodine, k zodpovednosti postojov, etiky, kresťanstva, akceptácii názorov a správnej komunikácii. Rozvíjať zdravý osobnostný a sociálny rozvoj aj cez individuálny prístup a osobný príklad. Modeling, bulímia, obezita a zdravý životný štýl. Multikultúrnu oblasť v téme telového dizajnu osobnostne rozvíjať a riešiť aktuálne problémy a otázky mladých ľudí s náčrtom vízie budúcnosti a správnych postojov, čo je tolerované a prípustné, kde sú hranice a pod.

Regionálna výchova – Je výrazne prezentovaná cez tematický celok Podnety remesiel a tradície cez poznávanie regionálnej kultúry, rozvíjanie prvkov cez transpozície do súčasných štýlov a smerov. Využívať formy transpozícií v témach dejín umenia. Pestovať národnú hrdosť a identitu, vychádzať z kultúry národa, rodiny, kresťanstva a viesť ich k tolerancii a hodnotám. Využiť tému rodinných rituálov cez sviatky, zvyklosti a osobitosti regionálnych zvyklostí a pod. Zaujímavosti a osobitosti v téme slovenskej secesie D. Jurkoviča, zdôraznenie princípu národnosti v európskom kontexte. Podobne i v dielach slovenskej moderny - J. Alexy, Bazovský, Benka, Galanda a Galandovci a súčasnej umeleckej obce.

Mediálna výchova – Využívaná v každom momente motivácie, hodnotenia a inšpirácie priebežne i individuálne. Obzvlášť v Podnetoch filmu, videa, fotografie, dizajnu a reklamy. Riešiť efekty vo fotografii a úpravy v grafických programoch ako je Picassa, CorelDraw a iné aktuálne aplikácie. Manipulácie s obrazom, úlohy filmového štábu, využitie YouTube a sociálnych sietí. Svetlo a výrazové prostriedky vo fotografii, hudobné formáty v multimediálnych produktoch využiť na poukazovanie trikov a hoaxov. Môj vzor a idol, moja identita a manipulácia v médiách. Kritický a objektívny pohľad na nové médiá, ktoré zohrávajú významnú úlohu nielen v živote tínedžerov. Subkultúry okolo nás ako výraz hľadania, revolty.

Multikultúrna výchova – Je úzko prepojená s mediálnou kultúrou v témach subkultúr, alternatívnej hudby, v hľadaní identity a hodnôt. Široko-spektrálne využiť tému reklamy, telový dizajn v živote mladých a multikultúrne vplyvy dneška. Viesť žiakov k zaujatiu postojov na tieto témy, hľadanie riešení a výtvarné vízie v multimediálnych častiach mnohých tém. Orientácia na konkrétny život žiaka a jeho okolie. Prezentácie a interpretácie diel individuálne a situačne využiť na multikultúrny rozvoj výchovy žiakov. Prezentácie a interpretácie diel individuálne a situačne využiť na multikultúrny rozvoj výchovy žiakov. Rozvíjať začaté projekty, ktoré žiakov oslovili, alebo ich metodicky využiť v rôznych ročníkoch.

TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Inovovaný štátny vzdelávací program
2 hod.

Učebný plán iŠKVP
2 hod.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Spôsob realizácie prierezových tém:

Osobnostný a sociálny rozvoj je v telesnej a športovej výchove v 8. ročníku zameraný na upevňovanie samostatnosti, zodpovednosti a schopnosti efektívne spolupracovať v rôznych sociálnych situáciách. Prostredníctvom športových hier a pohybových aktivít sa žiaci učia plánovať spoločný postup, komunikovať v tíme a niesť zodpovednosť za svoj výkon aj za výsledok skupiny. Dôraz sa kladie na schopnosť konštruktívne riešiť konflikty, rešpektovať pravidlá a prijímať spätnú väzbu. Žiaci sú vedení k sebahodnoteniu, k uvedomovaniu si vlastných silných a slabých stránok a k rozvíjaniu pozitívneho vzťahu k pohybovým aktivitám.

Výchova k zdraviu sa realizuje s dôrazom na prehĺbovanie vedomostí o zdravom životnom štýle a na ich praktické uplatňovanie. Žiaci si uvedomujú význam pravidelnej pohybovej aktivity, správnej životosprávy a regenerácie pre celkové zdravie. V rámci vyučovania sa kladie dôraz na správnu techniku cvičení, prevenciu zranení a primerané zaťaženie organizmu. Žiaci sú vedení k tomu, aby dokázali vedome ovplyvňovať svoju fyzickú kondíciu, sledovať vlastný pokrok a využívať pohyb ako prostriedok na udržiavanie zdravia a psychickej pohody.

Environmentálna výchova je realizovaná prostredníctvom pohybových aktivít v rôznych prostrediach, najmä v exteriéri. Žiaci sú vedení k zodpovednému správaniu voči životnému prostrediu a k uvedomovaniu si významu jeho ochrany. Počas pohybových aktivít mimo telocvične sa učia rešpektovať prírodu, dodržiavať pravidlá správania a aktívne prispievať k ochrane prostredia. Súčasťou vyučovania je aj rozvíjanie povedomia o význame pohybu v prírodnom prostredí pre zdravie človeka.

Mediálna výchova sa uplatňuje prostredníctvom kritického hodnotenia informácií týkajúcich sa športu, zdravia a životného štýlu, ktoré sú prezentované v médiách. Žiaci sú vedení k tomu, aby dokázali rozlišovať medzi reálnymi a idealizovanými obrazmi športovcov a telesnej kondície. Učiteľ podporuje diskusiu o vplyve médií na pohybové správanie a životný štýl mladých ľudí a motivuje žiakov k aktívnemu a zodpovednému využívaniu voľného času.

Multikultúrna výchova sa realizuje prostredníctvom podpory tolerancie, rešpektu a spolupráce medzi žiakmi s rôznymi schopnosťami a skúsenosťami. Učiteľ vytvára podmienky na zapojenie všetkých žiakov do pohybových aktivít a vedie ich k rešpektovaniu odlišností. Žiaci sú vedení k otvorenosti voči rôznym kultúrnym prejavom v oblasti športu a pohybu. V rámci vyučovania môžu byť zaradené aj pohybové aktivity a hry pochádzajúce z rôznych krajín, čím sa rozširuje ich kultúrne povedomie.

Ochrana života a zdravia je neoddeliteľnou súčasťou vyučovania a zameriava sa na upevňovanie zodpovedného správania žiakov pri pohybových aktivitách. Žiaci sú vedení k dôslednému dodržiavaniu bezpečnostných pravidiel, k správne použitiu športového náradia a k predchádzaniu rizikovým situáciám. V rámci vyučovania sa realizujú modelové situácie zamerané na riešenie úrazov a nečakaných udalostí, pričom sa zdôrazňuje schopnosť rýchlo a správne reagovať, privolať pomoc a poskytnúť primeranú prvú pomoc.